

Zayıflama amacıyla altın çilek meyve özü hapı kullanan 14 yaşında obez hastada gelişen bir idiyopatik ventriküler taşikardi olgusu

A case of idiopathic ventricular tachycardia in a 14-year-old obese patient due to golden berry fruit extract pills for weight loss

Dr. Hakkı Şimşek, Dr. Adnan Doğan,[#] Dr. Musa Şahin, Dr. Hasan Ali Gümrükçüoğlu

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı, Van;

[#]Dumlupınar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı, Kütahya

Özet- Birçok çalışmada obezitenin kardiyak aritmi riskinde artış ile ilişkili olduğu gösterilmiştir. Çağımızda obezitenin yaygınlaşması ile birlikte kilo kontrolü amacıyla kullanılan gıda, bitki ve ilaçlara olan ilgi artmıştır. On dört yaşında bir kız yaklaşık bir saat önce başlayan çarpıntı şikayeti ile başvurdu. Kan basıncı 110/70 olup periferik nabızları mevcut idi. Hastanın 10 gün boyunca 3x1 altın çilek meyve özünden oluşan haplardan aldığı öğrenildi. On iki derivasyonlu elektrokardiyografisinde (EKG) sürekli olmayan ventrikül taşikardisi (VT) vardı. Amiodaron infüzyonu ile sinüs ritmine döndürüldü. Transtorasik ekokardiyografi ve kardiyak manyetik rezonans (MR) görüntülemeleri normal olarak değerlendirildi. VT etiyojisini saptamak ve tedavisi için önerilen elektrofizyolojik inceleme, hasta kabul etmediği için yapılamadı. İki yıllık takip boyunca hastanın beden kütle indeksinde (BKİ) azalma olmamasına rağmen çarpıntı şikayetinin tekrarlamaması ve aralıklarla yapılan ritim Holter incelemesinde ventrikül aritmisi saptanmamasından dolayı, VT'nin obeziteden ziyade altın çilek hapı kullanımından kaynaklanmış olabileceğini düşündük.

Summary- Several studies have determined an association between obesity and increased risk of cardiac arrhythmia. Currently, due to the increased frequency of obesity, food-, plant-, and drug-based therapies for weight loss have gained great attention. A 14-year-old female patient presented with complaints of palpitation of one-hour onset. Blood pressure was 110/70 mmHg and peripheral pulses were present. She had been using golden berry extract pill three times a day for 10 days. The electrocardiogram showed nonsustained monomorphic ventricular tachycardia (VT). Echocardiographic examination and cardiac magnetic resonance imaging (MRI) were normal. She returned to sinus rhythm following amiodarone infusion. She refused the electrophysiologic study, which plays a vital role in the diagnosis and establishment of the appropriate therapy. Although there was no decrease in body mass index (BMI) of the patient during the two-year follow-up, she had no complaint or evidence of VT on intermittent rhythm Holter studies. This case suggests the primary role of golden berry extract use in the development of VT, rather than obesity.

Yapısal kalp hastalığı olmaksızın görülen ventrikül taşikardisi (VT) idiyopatik VT olarak tanımlanır. Çocukluk çağında idiyopatik VT yapısal kalp hastalığına bağlı VT'lerden daha sık görülür.^[1] İdiyopatik VT nadiren devamlı VT şeklinde olup çoğu kez hayatı tehdit etmeyen bir seyir gösterir. Egzersiz sırasında veya egzersiz bittikten sonra ortaya çıkabilir.^[2] Obez bireylerde otonomik kardiyak regülasyonu inceleyen pek çok çalışmada parasempatik aktivasyonun azaldığı gösterilmiştir.^[3,4] Çağımızda obezitenin

yaygınlaşması ile birlikte kilo kontrolü amacıyla kullanılan gıda, bitki ve ilaçlara olan ilgi artmıştır. Ancak bu amaçla hastalar tarafından kullanılan ürünlerin çoğunun etkinlik, güvenilirlik ve kaliteleri hakkındaki bilgiler yetersizdir.

Kısaltmalar:

AF	Atriyum fibrilasyonu
BKİ	Beden kütle indeksi
EKG	Elektrokardiyografi
EKO	Ekokardiyografi
MR	Manyetik rezonans
VEA	Ventrikül ekstra atımları
VT	Ventrikül taşikardisi

Bu yazıda, transtorasik ekokardiyografi (EKO) ve kardiyak manyetik rezonans (MR) da yapısal kalp

Geliş tarihi: 01.09.2012 Kabul tarihi: 02.11.2012

Yazışma adresi: Dr. Hakkı Şimşek, Kazım Karabekir Cad., Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Servisi, 65100 Van.

Tel: +90 432 - 215 04 73 e-posta: dr.hsimsek@hotmail.com

© 2013 Türk Kardiyoloji Derneği

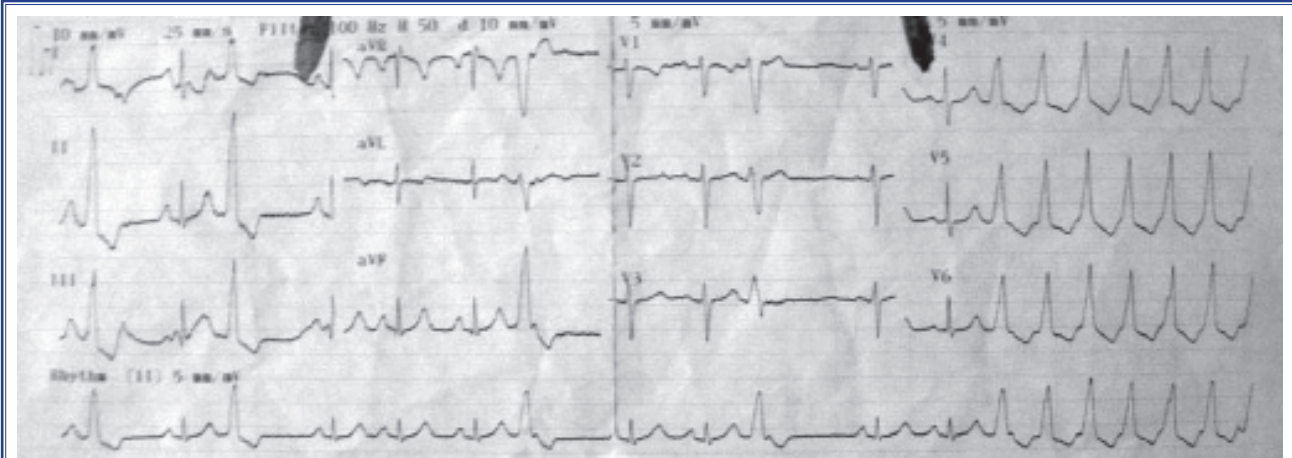

hastalığı saptanmayan obez ve zayıflama amacıyla altın çilek meyve özü hapi kullanan hastada ortaya çıkan idiyopatik monomorfik VT'li bir olgu sunuldu.

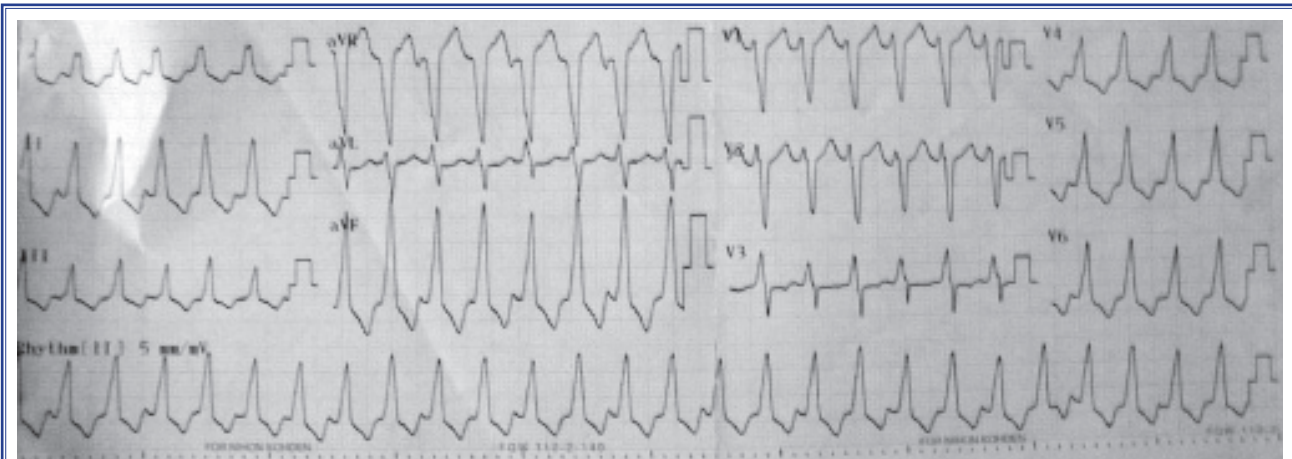
OLGU SUNUMU

On dört yaşında bir kız yaklaşık yarım saat önce başlayan ve devam eden çarpıntı şikayetiyle acil servise başvurdu. Hastanın bilinen herhangi bir hastalığı ve aile öyküsünde de kardiyovasküler hastalık yoktu. Hasta zayıflama amacıyla 10 gün boyunca altın çilek meyve özünden oluşan haplardan günde üç adet aldığını söyledi. Beden kütle indeksi (BKİ) 31 kg/m² olan hastanın kan basıncı 110-70 mmHg olup periferik nabızlar mevcuttu. On iki derivasyonlu elektrokardiyografisinde (EKG) sürekli olmayan VT vardı (Şekil 1). Acil serviste bakılan elektrolit değerleri Na 138 mg/dl, K 4 mg/dl, Cl 100 mg/dl, Ca 9.1 mg/dl, Mg 1.91

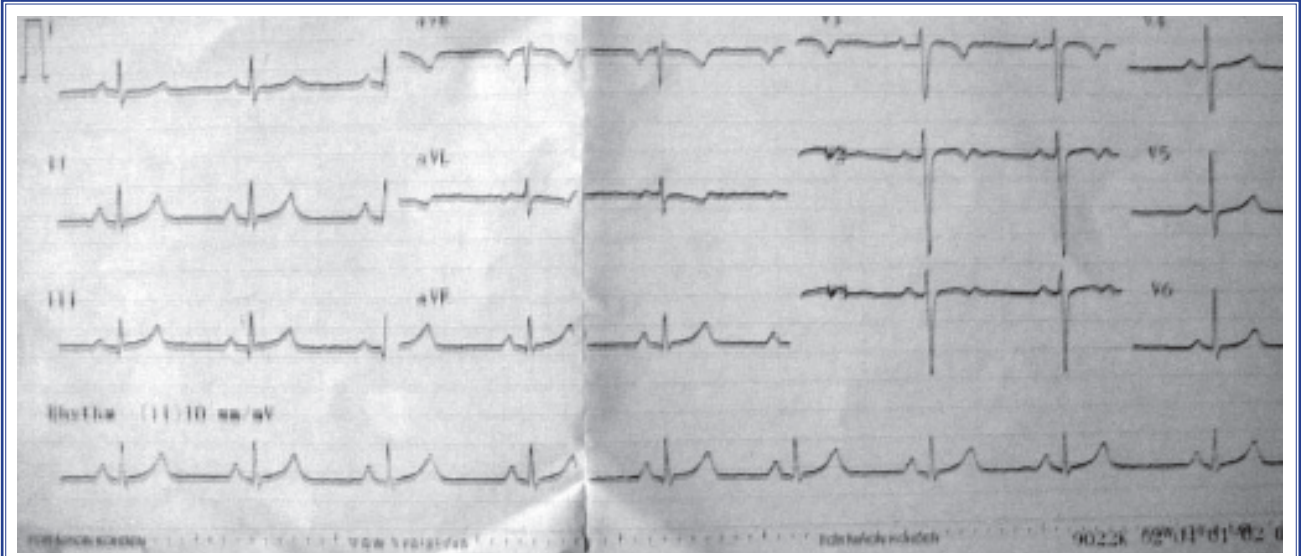
mg/dl ve P 3.3 mg/dl olup normal sınırlarda idi. Ekokardiyografi tamamen normal olarak değerlendirildi. Hasta koroner yoğun bakım birimine yatırılıp amiodaron infüzyonu başlandı. İnfüzyonun sekizinci saatinde hastanın ritmi sinüs ritmine dönmekle beraber ventrikül ekstra atımları (VEA) vardı. İnfüzyondan 24 saat sonra normal sinüs ritmi sağlanması üzerine amiodaron infüzyonu sonlandırıldı ve hasta servise alındı. Hastanın yoğun bakımda bakılan biyokimyasal değerleri, hemogram ve tiroit fonksiyon testleri normaldi. Hasta serviste takip edilmeye başlandıktan yaklaşık 20 saat sonra yeniden çarpıntı şikayeti oldu. EKG'de monomorfik sürekli VT saptanması (Şekil 2) üzerine hasta tekrar koroner yoğun bakım birimine alınıp amiodaron infüzyonu başlandı. Yaklaşık 10 saat sonra normal sinüs ritmi sağlandı (Şekil 3). Amiodaron infüzyonu 24 saat sürdürüldükten sonra tablet formu

Şekil 1. Sürekli olmayan ventrikül taşikardisi.

Şekil 2. Sürekli VT sırasında kaydedilen EKG'den bir bölüm.

Şekil 3. Normal sinüs ritmi.

ile devam edildi. İki günlük izleme süresince herhangi bir şikayeti olmayan ve patoloji saptanmayan hasta 10 gün sonra kontrole çağrılarak oral amiodaron tedavisi ile taburcu edildi. Kontrol muayenesinde herhangi şikayeti olmayan hastanın 24 saatlik ritim Holter incelemesinde VEA veya VT saptanmadı. Oral amiodaron tedavisi kesildikten iki hafta sonraki 24 saatlik ritim Holter'inde de aritmi saptanmadı. Kardiyak MR görüntülerinde yapısal kalp hastalığına ait bulgu yoktu. Eforlu EKG sırasında aritmi gelişmedi. Hastaya VT etiyolojisini aydınlatmak amacıyla elektrofizyolojik çalışma önerildi, fakat hasta kabul etmedi. Hastanın iki yıllık takibinde kilosunda azalma olmadı ve aralıklarla yapılan ritim Holter incelemelerinde atriyal erken vurular dışında aritmi lehine bulgu saptanmadı.

TARTIŞMA

Çocukluk çağıında idiyopatik VT yapısal kalp hastalığına bağlı olarak görülenlerden daha siktir.^[1] İdiyopatik VT'ler sıklıkla hayatı tehdit etmeyen bir seyir gösterir ve hemodinami genellikle stabil olduğundan belirgin semptomu olmayanlarda tedavi gerekmemektedir.^[1] Semptomlu hastalarda beta blokerler, kalsiyum kanal blokerleri ve diğer antiaritmikler kullanılabilir. Ancak birçok olguda ilaç tedavisi ile aritmi kontrol altına alınmaz. Radyofrekans katater ablasyonu bu hastalarda tedavi amacıyla kullanılabilir; fakat işlemin başarı oranı supraventriküler taşikardi ablasyonlarından düşüktür.^[1]

Birçok çalışmada obezitenin kardiyak aritmi riskinde artış ile ilişkili olduğu gösterilmiştir.^[5,6] Obezitenin QTc ve QT süresinde uzamada önemli bir faktör olduğu ve kalp hızı değişkenliğinin obezitede azaldığı ve bu durumun kilo kaybı ile tersine döndürüldüğü gösterilmiştir.^[5] Obezite kalpte ileti sisteminin yağlı infiltrasyonu/dejenerasyonu ile ve genç hastalarda ani ölüm ile ilişkili bulunmuştur.^[6] Ayrıca obezitede atriyum fibrilasyonu (AF) riskinin artmış olduğu ve AF ablasyonu sonuçlarının obez hastalarda kötü olduğu yakın zamanda bildirilmiştir. BKİ yüksek olan bireylerdeki artmış aritmi insidansının nedeni leptinin sebep olduğu sempatik aktivite artışı olabilir. Leptin düzeyi ile BKİ arasında pozitif korelasyon olduğu ve sıçanlarda leptinin ortalama arteryel basıncı ve kalp hızını artırdığı gösterilmiştir.^[7] Kardiyovasküler sistemin otonomik regülasyonunu inceleyen birçok çalışmada obez hastalarda parasempatik aktivitenin azaldığı ve kilo kaybı ile parasempatik aktivitenin arttığı gösterilmiştir.^[3,4] Obez hastalarda ortaya çıkan otonom sinir sistemindeki bu değişiklikler BKİ yüksek olanlardaki aritmi sıklığının bir diğer sebebi olabilir.

Obezite tedavisinin ilk basamağı ve en etkin yolu, yaşam tarzı değişikliğidir. Ancak, pek çok hasta bir hekim veya diyetisyenden yardım almadan, günlük yaşam şekillerini ve beslenme alışkanlıklarını değiştirmeden, bitkilerden elde edilen ürünlerin zararsız olduğu düşüncesiyle ve toplumda kimyasal maddelere karşı oluşan aşırı hassaslaşma nedeniyle bir takım bitkisel kaynaklı ürünü kullanarak zayıflama yolunu seç-

mektedirler. Suda çözülerek kullanılan kuru ekstreler, konsantre bitki ekstreleri, bitkisel karışımları taşıyan tablet ve kapsüller, sulu-alkollü eriyikler şeklinde birçok bitkisel ürün bulunmaktadır Ancak, içerdikleri etken maddelerin saf olmaması, miktarının standardize edilememesi ve en önemlisi modern bilimsel çalışmalarla etkinliklerinin gösterilmemesi sebebiyle kullanımları önerilmemektedir. Latince ismi *Physalis peruviana* olan altın çilek folklorik tıpta hepatit astım, sıtma, dermatit tedavisinde yaygın kullanılan, antiinflamatuvar, antioksidan ve antikanserojen etkilerine dair bilimsel verileri mevcut olan bir bitkidir.^[8,9] Son zamanlarda bu meyvenin ekstrelerinden üretilen hapların zayıflama amacıyla kullanımı ülkemizde gittikçe artmakta olup bunun yararını destekleyen herhangi bir bilimsel veri mevcut değildir.

Sunduğumuz olguda iki yıllık takip boyunca hastanın BKİ'sinde azalma olmamasına rağmen çarpıntı şikayeti tekrarlamadı. Aralıklarla yapılan ritim Holter incelemelerinde ventrikül aritmisi saptanmadı. Elektrofizyolojik çalışmanın hastanın kabul etmemesi nedeniyle yapılmamış olması VT'nin etiyolojisini aydınlatmada büyük eksikliğe yol açmakla beraber bu hastada VT'nin obeziteden ziyade altın çilek ekstresi hapi kullanımından kaynaklanmış olabileceğini düşündük. Sunulan olguda olduğu gibi ölümcül sonuçlarla karşılaşmamak için altın çilek özü gibi tıbbi amaçla satılan ürünler Sağlık Bakanlığı tarafından sıkı şekilde denetlenmeli ve toplum kimi zaman gereksiz, tehlikeli ve ölümcül sonuçlara yol açabilecek bitkisel tedavi yöntemlerinin uygun kullanımı konusunda uyarılmalıdır.

Yazar(lar) ya da yazı ile ilgili bildirilen herhangi bir ilgi çakışması (conflict of interest) yoktur.

KAYNAKLAR

1. Doğan M, Karagöz T, Çeliker A. İdiopatik ventriküler taşikardili çocuklarda radyofrekans kateter ablasyon. Türk Aritmi, Pacemaker ve Elektrofizyoloji Dergisi 2007;5:239-43.
2. Pfammatter JP, Paul T, Kallfelz HC. Recurrent ventricular tachycardia in asymptomatic young children with an apparently normal heart. Eur J Pediatr 1995;154:513-7. [CrossRef]
3. Rossi M, Marti G, Ricordi L, Fornasari G, Finardi G, Fratino P, et al. Cardiac autonomic dysfunction in obese subjects. Clin Sci (Lond) 1989;76:567-72.
4. Graziano PA, Calkins SD, Keane SP, O'Brien M. Cardiovascular regulation profile predicts developmental trajectory of BMI and pediatric obesity. Obesity (Silver Spring) 2011;19:1818-25. [CrossRef]
5. Vos MA, Crijns HJ. Ventricular tachycardia in patients with hypertrophy and heart failure. In: Zipes DP, Jalife J, editors. Cardiac electrophysiology: from cell to bedside. 4th ed., Philadelphia: Saunders; 2004. p. 610-3.
6. Pietrasik G, Goldenberg I, McNitt S, Moss AJ, Zareba W. Obesity as a risk factor for sustained ventricular tachyarrhythmias in MADIT II patients. J Cardiovasc Electrophysiol 2007;18:181-4. [CrossRef]
7. Maffei M, Halaas J, Ravussin E, Pratley RE, Lee GH, Zhang Y, et al. Leptin levels in human and rodent: measurement of plasma leptin and ob RNA in obese and weight-reduced subjects. Nat Med 1995;1:1155-61. [CrossRef]
8. Soares MB, Bellintani MC, Ribeiro IM, Tomassini TC, Ribeiro dos Santos R. Inhibition of macrophage activation and lipopolysaccharide-induced death by seco-steroids purified from *Physalis angulata* L. Eur J Pharmacol 2003;459:107-12.
9. Perry LM. Medicinal plants of East and Southeast Asia. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press; 1980.

Anahtar sözcükler: Bitki özü; obezite; ventrikül taşikardisi.

Key words: Plant extract; obesity; tachycardia, ventricular.